

Z A K O N

O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se radnje i mere koje se preduzimaju radi otkrivanja i sprečavanja pranja novca.

Ovim zakonom uređuje se nadležnost Uprave za sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: Uprava) i nadležnost drugih organa za sprovođenje odredaba ovog zakona.

Član 2.

Pranjem novca, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) konverzija ili prenos imovine, sa znanjem da je ta imovina stečena izvršenjem krivičnog dela, u nameri da se prikrije ili netačno prikaže nezakonito poreklo imovine;
- 2) prikrivanje ili netačno prikazivanje činjenica u vezi sa imovinom, sa znanjem da je ta imovina stečena izvršenjem krivičnog dela;
- 3) sticanje, držanje ili korišćenje imovine sa znanjem, u trenutku prijema, da je ta imovina stečena izvršenjem krivičnog dela;
- 4) prikrivanje, u procesu svojinske transformacije preduzeća i drugih pravnih lica, nezakonito stečene društvene ili državne imovine i društvenog ili državnog kapitala.

Imovinom, u smislu ovog zakona, smatraju se stvari (pokretne i nepokretne), novac, prava, hartije od vrednosti i druge isprave kojima se može utvrditi pravo svojine i drugih prava.

Novcem, u smislu ovog zakona, smatra se gotov novac, efektivni strani novac, depoziti na računima (dinarski i devizni), kao i druga sredstva plaćanja.

Strankom, u smislu ovog zakona, smatra se fizičko lice, preduzetnik i pravno lice koje vrši transakciju, otvara račun ili uspostavlja poslovnu saradnju sa obveznikom.

Član 3.

Radnje i mere za otkrivanje i sprečavanje pranja novca preduzimaju se pre, u toku i nakon prijema, zamene, čuvanja i korišćenja imovine, polaganja i podizanja gotovog novca i efektivnog stranog novca sa računa, prenosa imovine preko državne granice, sklapanja poslova kojima se stiče imovina ili drugog postupanja sa tom imovinom (u daljem tekstu: transakcije).

Član 4.

Radnje i mere za otkrivanje i sprečavanje pranja novca dužni su da preduzimaju pravna lica (u daljem tekstu: obveznici) i odgovorna lica u pravnim licima.

Obveznici, u smislu ovog zakona, su:

- 1) banke i druge finansijske organizacije (štedionice, štedno- kreditne organizacije i štedno- kreditne zadruge);
- 2) menjači;
- 3) preduzeća poštansko-telefonsko-telegrafskog saobraćaja i druga preduzeća i zadruge;
- 4) osiguravajuće organizacije;
- 5) investicioni fondovi i druge institucije koje posluju na finansijskom tržištu;
- 6) berze, brokersko-dilerska društva, kastodi banke, ovlašćene banke za trgovanje hartijama od vrednosti i drugi subjekti koji se bave transakcijama u vezi sa hartijama od vrednosti, plemenitim metalima i dragim kamenjem;
- 7) priređivači klasičnih i posebnih (kazina, automat-klubovi, kladionice) igara na sreću, kao i drugih igara na sreću;
- 8) zalagaonice.

Obveznicima, u smislu ovog zakona, smatraju se i druga pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja obavljaju poslove koji se odnose na:

- 1) upravljanje imovinom za druga lica;
- 2) faktoring i forfeiting;
- 3) lizing;
- 4) izdavanje platnih kartica i poslovanje tim karticama;
- 5) promet nepokretnosti;
- 6) promet umetničkih predmeta, antikviteta i drugih predmeta veće vrednosti;
- 7) promet automobila, plovila i drugih objekata veće vrednosti;
- 8) obradu i promet plemenitih metala i dragog kamenja;
- 9) organizaciju putovanja;
- 10) posredovanje u pregovorima u vezi sa davanjem kredita;
- 11) posredovanje i zastupanje u osiguranju;
- 12) organizovanje aukcija.

II. RADNJE I MERE KOJE PREDUZIMAJU OBVEZNICI

Član 5.

Obveznik je dužan da utvrdi identitet stranke, prikupi podatke o stranci i transakciji, kao i druge podatke koji su, u smislu ovog zakona, značajni za otkrivanje i sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: identifikacija) u sledećim slučajevima:

1) pri otvaranju računa ili uspostavljanju drugog oblika poslovne saradnje sa strankom;

2) pri svakoj transakciji (gotovinskoj ili bezgotovinskoj) ili pri više međusobno povezanih transakcija u ukupnom iznosu od 15.000 evra ili više u dinarskoj protivvrednosti, po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan izvršenja transakcije (u daljem tekstu: u dinarskoj protivvrednosti), osim u slučaju kad je identifikacija izvršena u skladu sa tačkom 1) ovog stava;

3) kod poslova u vezi sa životnim osiguranjem:

- kada vrednost pojedine rate premije ili više rata premije, koje je potrebno platiti u jednoj godini iznosi 1.000 evra ili više u dinarskoj protivvrednosti;
- kada plaćanje jednokratne premije prelazi vrednost 2.500 evra u dinarskoj protivvrednosti;
- kada se pojedina rata premije ili više rata premije, koje je potrebno platiti u jednoj godini, poveća i pređe vrednost od 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;

4) pri svakoj transakciji (gotovinskoj ili bezgotovinskoj) nezavisno od vrednosti te transakcije, ako se sumnja da se radi o pranju novca u vezi sa transakcijom ili strankom;

5) pri uplati ili isplati novca kod priređivača klasičnih igara na sreću i drugih igara na sreću u iznosu od 1.000 evra ili više u dinarskoj protivvrednosti, a kod priređivača posebnih igara na sreću- odmah po ulasku u igračnicu.

Obveznik nije dužan da izvrši identifikaciju u slučajevima međubankarskih transakcija.

Član 6.

Prilikom identifikacije iz člana 5. stav 1. tačka 1) ovog zakona obveznik je dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. tač. 1), 2), 3), 5), 6) i 13) ovog zakona.

Prilikom identifikacije iz člana 5. stav 1. tačka 2) ovog zakona obveznik je dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 4) i 7) do 10) ovog zakona.

Prilikom identifikacije iz člana 5. stav 1. tačka 3) ovog zakona obveznik je dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 10) ovog zakona.

Prilikom identifikacije iz člana 5. stav 1. tačka 4) ovog zakona obveznik je dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. ovog zakona.

Prilikom identifikacije iz člana 5. stav 1. tačka 5) ovog zakona obveznik je dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. tačka 3) i tač. 6) do 9) ovog zakona.

Ako se transakcije iz člana 5. stav 1. tač. 2) do 4) ovog zakona vrše na osnovu otvorenog računa ili uspostavljene poslovne saradnje obveznik je dužan da prilikom identifikacije utvrdi podatke koji nedostaju.

Obveznik je dužan da podatke o pravnom licu iz člana 34. stav 1. tačka 1) ovog zakona utvrdi uvidom u originalnu ili overenu dokumentaciju iz registra koji vodi nadležni organ države sedišta, predatu od strane stranke, a koja ne sme biti starija od tri meseca.

Obveznik je dužan da podatke o fizičkom licu iz člana 34. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona utvrdi uvidom u lična dokumenta tog lica izdata od strane nadležnog državnog organa (lična karta, putna isprava ili druga javna isprava na osnovu koje se nesumnjivo može utvrditi identitet fizičkog lica).

Obveznik je dužan da podatke iz člana 34. stav 1. tač. 4) do 11) ovog zakona utvrdi uvidom u dokumenta i poslovnu dokumentaciju predatu od strane stranke.

Ako iz dokumenata izdatih od strane nadležnog organa, dokumenata i poslovne dokumentacije nije moguće utvrditi sve podatke iz člana 34. stav 1. ovog zakona, podaci koji nedostaju, osim podataka iz člana 34. stav 1. tač. 12) i 13) ovog zakona obveznik je dužan da utvrdi na osnovu pismene izjave stranke.

Ako je stranka strani državljanin, prilikom identifikacije iz člana 5. stav 1. tač. 1) i 4) ovog zakona obveznik je dužan da pribavi fotokopiju ličnog dokumenta tog lica.

Ako strano pravno lice, osim međunarodnih vladinih organizacija, obavlja transakcije iz člana 5. ovog zakona, obveznik je dužan, najmanje jedanput godišnje, da izvrši ponovnu identifikaciju utvrđivanjem podataka iz člana 34. stav 1. tač. 1) i 13) ovog zakona i na osnovu novog ovlašćenja iz člana 7. stav 2. ovog zakona.

Član 7.

Obveznik je dužan da, prilikom identifikacije stranke, od stranke traži izjavu o tome u čije ime i za čiji račun vrši transakciju, otvara račun ili uspostavlja poslovnu saradnju.

Obveznik je dužan da, ako stranka vrši transakciju, otvara račun ili uspostavlja poslovnu saradnju za tuđ račun (punomoćnik), od stranke traži pismeno ovlašćenje (punomoćje), kao i dokumentaciju iz člana 6. ovog zakona na osnovu koje se može izvršiti identifikacija lica za čiji račun se vrši transakcija, otvara račun ili uspostavlja poslovna saradnja.

Obveznik je dužan da odbije izvršenje transakcije ako ne može da utvrdi identitet stranke u skladu sa članom 6. ovog zakona i ovim članom.

Ako punomoćnik otvara račun ili obavlja transakciju iz člana 5. stav 1. tač. 2) i 4) ovog zakona za račun stranog pravnog lica, koje ne obavlja ili ne sme da obavlja proizvodnu ili trgovinsku delatnost u državi u kojoj je registrovano ili stranog

pravnog lica sa nepoznatim vlasnicima ili upravljačima, obveznik je dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona, uvidom u originalnu i overenu dokumentaciju iz sudskog ili odgovarajućeg javnog registra, koja ne sme biti starija od tri meseca. Ako nije moguće utvrditi sve podatke iz sudskog ili odgovarajućeg javnog registra, obveznik je dužan da podatke koji nedostaju utvrdi uvidom u dokumenta i poslovnu dokumentaciju, koju dostavlja punomoćnik. Ako podatke koji nedostaju, nije moguće iz objektivnih razloga utvrditi na propisani način, obveznik je dužan da podatke koji nedostaju utvrdi na osnovu pismene izjave punomoćnika.

Obveznik je, u slučaju iz stava 4. ovog člana, u svim slučajevima kada je drugo pravno lice imalac 10% poslovnog udela, akcija ili drugih prava pravnog lica ili u njegovom kapitalu učestvuje sa najmanje 10% učešća, dužan da utvrdi podatke iz člana 34. stav 1. tačka 13) ovog zakona i za to drugo pravno lice.

Obveznik može prilikom otvaranja računa ili uspostavljanja poslovne saradnje da izvrši identifikaciju stranke i bez njenog prisustva, ali pri tome mora nesporno da utvrdi identitet stranke utvrđivanjem svih podataka u skladu sa ovim zakonom i propisom donetim na osnovu člana 13. stav 2. ovog zakona.

Identifikacija na osnovu stava 6. ovog člana moguća je samo ako je stranka nerezident, državni organ ili organizacija sa javnim ovlašćenjima ili obveznik iz člana 4. ovog zakona.

Obveznik može na osnovu stava 6. ovog člana da izvrši identifikaciju stranke koja je nerezident ako je stranka državljanin Republike Srbije ili državljanin strane države koja primenjuje standarde iz oblasti otkrivanja i sprečavanja pranja novca.

Identifikacija bez prisustva stranke prilikom otvaranja računa ili uspostavljanja poslovne saradnje ne može da se obavi ako se radi o stranom pravnom licu koje ne obavlja ili ne sme da obavlja proizvodnu ili trgovinsku delatnost u državi u kojoj je registrovano ili stranom pravnom licu sa nepoznatim vlasnicima ili upravljačima.

Član 8.

Obveznik je dužan da Upravi dostavlja podatke iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 4) i tač. 7) do 10) ovog zakona o svakoj gotovinskoj transakciji, odnosno o više međusobno povezanih gotovinskih transakcija u ukupnom iznosu od 15.000 evra ili više u dinarskoj protivvrednosti.

Obveznik je dužan da Upravi dostavlja podatke iz stava 1. ovog člana kod poslova u vezi sa životnim osiguranjem: kada vrednost pojedine rate premije ili više rata premije koje je potrebno platiti u jednoj godini iznosi 1.000 evra ili više u dinarskoj protivvrednosti; kada plaćanje jednokratne premije prelazi vrednost 2.500 evra u dinarskoj protivvrednosti; kada se pojedina rata premije ili više rata premije, koje je potrebno platiti u jednoj godini, poveća i pređe vrednost od 1.000 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Obveznik je dužan da Upravi dostavlja podatke iz člana 34. stav 1. tač. 1) do 4) i 7) do 10) i tačka 12) ovog zakona, koji se odnose na transakcije (gotovinske i bezgotovinske) ili na lica, za koja se sumnja da su u vezi sa pranjem novca.

Obveznik je dužan da Upravi dostavlja podatke iz st. 1. do 3. ovog člana, u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 13. stav 2. ovog zakona.

Član 9.

Nadležni carinski organi dužni su da Upravi dostave podatke o svakom prenosu preko državne granice gotovog novca, efektivnog stranog novca, čekova, hartija od vrednosti, plemenitih metala i dragog kamenja u vrednosti preko dozvoljenih iznosa utvrđenih propisima o iznošenju i unošenju dinara, efektivnog stranog novca, čekova i hartija od vrednosti preko državne granice, i to najkasnije u roku od tri dana od dana tog prenosa.

Član 10.

Obveznik je dužan da o transakcijama iz člana 8. st. 1. do 3. ovog zakona, u pismenoj formi, obavesti upravu odmah po izvršenju transakcije, a najkasnije u roku od tri dana od dana izvršenja transakcije.

Obveznik je dužan da o transakcijama iz člana 8. stav 4. ovog zakona, u pismenoj formi, obavesti upravu pre izvršenja transakcije i navede rok u kome će se transakcija izvršiti.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana može se dati i telefonskim putem, ali se mora potvrditi u pismenoj formi, najkasnije prvog narednog radnog dana od dana izvršenja transakcije.

Ako obveznik, zbog prirode transakcije iz člana 8. stav 4. ovog zakona, ne može da o toj transakciji obavesti upravu pre izvršenja transakcije, učiniće to posle njenog izvršenja, a najkasnije u roku od naredna 24 sata uz obrazloženu pismenu izjavu o razlozima zbog kojih nije postupio u skladu sa odredbom stava 2. ovog člana.

Ako ovlašćeno lice iz člana 11. ovog zakona sumnja da se radi o pranju novca, može da izda nalog za privremeno obustavljanje izvršenja transakcije, a najduže 72 sata, o čemu će obavestiti upravu, odmah po obustavljanju izvršenja transakcije.

Član 11.

Obveznik je dužan da odredi jedno ili više lica koja će biti odgovorna za otkrivanje, sprečavanje i prijavljivanje Upravi transakcija i lica, za koja se sumnja da su u vezi sa pranjem novca (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

Obveznik je dužan da zaposlenim licima koja izvršavaju obaveze iz ovog zakona, obezbedi obuku u skladu sa standardima i po metodologiji utvrđenoj propisom donetim na osnovu člana 13. stav 2. ovog zakona, da obavlja unutrašnju kontrolu poslova koje izvršava prema ovom zakonu, kao i da sastavi listu pokazatelja (indikatora) za prepoznavanje sumnjivih transakcija.

Obveznik ne odgovara za štetu nanetu strankama ili trećim licima ako je postupao u skladu sa odredbama ovog zakona.

III. UPRAVA ZA SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Član 12.

Uprava za sprečavanje pranja novca obrazuje se kao organ uprave u sastavu ministarstva nadležnog za poslove finansija.

Upravom rukovodi direktor, koga postavlja i razrešava Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada), na predlog ministra nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar).

Član 13.

Ministar, na predlog direktora Uprave:

1) uređuje unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u Upravi, kojom se propisuju posebna znanja i sposobnosti za pojedina radna mesta;

2) uređuje prava i obaveze zaposlenih u Upravi iz radnog odnosa (zvanja, plate, naknade zarada, kriterijumi za stimulatивно nagrađivanje, priznanja, vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinskih mera, kao i ovlašćenje za vođenje disciplinskog postupka i prenošenje tog ovlašćenja);

3) odlučuje o stručnom obrazovanju, osposobljavanju i usavršavanju zaposlenih u Upravi;

4) utvrđuje pravila ponašanja zaposlenih u Upravi;

5) utvrđuje poslove koji su nespojivi sa službenom dužnošću;

6) uređuje druga pitanja u skladu sa zakonom.

Ministar, na predlog direktora Uprave, propisuje metodologiju za izvršavanje poslova koje obveznik vrši u skladu sa ovim zakonom, način i rokove u kojima je obveznik dužan da obavesti Upravu o transakcijama iz ovog zakona, utvrđuje listu stranih država koje ne primenjuju standarde u oblasti sprečavanja pranja novca, kao i slučajeve u kojima određeni obveznici nisu dužni da Upravi prijave gotovinske transakcije u ukupnom iznosu od 15.000 evra ili više u dinarskoj protivvrednosti.

Član 14.

Uprava obavlja poslove iz svog delokruga koji se odnose na:

1) prikupljanje, obradu, analiziranje i čuvanje podataka i informacija dobijenih od obveznika i državnih organa;

2) praćenje izvršavanja odredaba ovog zakona i preduzimanje mera iz svoje nadležnosti radi otklanjanja uočenih nepravilnosti u primeni ovog zakona kao i predlaganje ministru izmena i dopuna ovog zakona i drugih propisa koji uređuju otkrivanje i sprečavanje pranja novca;

3) primanje i traženje od nadležnih državnih organa podataka i informacija potrebnih za ocenu da li u vezi sa određenom transakcijom ili određenim licem postoji sumnja da se radi o pranju novca, podataka i informacija o postupcima u vezi sa prekršajima, privrednim prestupima i krivičnim delima koja se odnose na pranje novca, kao i njihovim izvršiocima (obveznici, druga pravna i fizička lica), a od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove - i traženje podataka iz krivične evidencije i podataka o podnetim krivičnim prijavama;

4) saradnju sa nadležnim državnim organima radi razmene podataka i informacija od značaja za otkrivanje i sprečavanje pranja novca;

5) učestvovanje u izradi liste pokazatelja (indikatora) za prepoznavanje sumnjivih transakcija;

6) dostavljanje nadležnim državnim organima podataka i informacija o transakcijama i licima za koje postoji sumnja da se radi o pranju novca;

7) procenu podataka i informacija koje se odnose na organizovani kriminal i finansiranje terorizma i ocenu da li u vezi sa konkretnom transakcijom postoji sumnja da se radi o pranju novca;

8) obavljanje bilateralne i multilateralne saradnje, razmenu podataka na bazi reciprociteta u oblasti otkrivanja i sprečavanja pranja novca, iniciranje zaključivanja sporazuma o saradnji sa međunarodnim organima i organizacijama i učestvovanje u radu međunarodnih organa i organizacija u oblasti otkrivanja i sprečavanja pranja novca;

9) planiranje i sprovođenje obuke zaposlenih u Upravi i organizovanje seminara za obveznike u vezi sa primenom propisa iz oblasti sprečavanja pranja novca;

10) vođenje evidencije podataka i informacija u skladu sa ovim zakonom;

11) druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 15.

Direktor Uprave, u zavisnosti od potrebe posla, određuje rad i po isteku radnog vremena, subotom i nedeljom, kao i u dane praznika.

Zaposleni u Upravi ne može da obavlja poslove koji su nespojivi sa njegovim poslom u Upravi i sa radom Uprave, a prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti dužan je da poštuje pravila ponašanja zaposlenih u Upravi.

Član 16.

Ako Uprava oceni da u vezi sa određenim transakcijama ili licima postoji sumnja da se radi o pranju novca, može od obveznika da zahteva podatke o imovinskom stanju i bankarskim ulozima, podatke o instrumentima platnog prometa (gotovinskog i bezgotovinskog) u zemlji i inostranstvu, kao i druge podatke i informacije potrebne za otkrivanje i sprečavanje pranja novca.

U slučaju iz stava 1. ovog člana obveznik je dužan da Upravi, na njen zahtev, dostavi dokumentaciju iz stava 1. ovog člana, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahteva ili omogući Upravi direktan elektronski pristup podacima i informacijama, bez naknade.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, Uprava može, zbog obimnosti dokumentacije ili iz drugih opravdanih razloga, obvezniku da utvrdi i duži rok za dostavljanje dokumentacije ili da dokumentaciju pregleda kod obveznika.

Član 17.

Uprava može izdati nalog kojim se privremeno obustavlja izvršenje transakcije, ako oceni da u vezi sa transakcijom ili licem koje obavlja transakciju postoji sumnja da se radi o pranju novca, o čemu će obavestiti nadležne pravosudne i inspeksijske organe, kao i organe unutrašnjih poslova, radi preduzimanja mera iz njihove nadležnosti.

Direktor Uprave ili lice koje on ovlasti može, u hitnim slučajevima, usmeno izdati nalog kojim se privremeno obustavlja izvršenje transakcije, koji mora, u pismenoj formi, potvrditi najkasnije sledećeg dana, o čemu sastavlja službeno belešku.

Privremeno obustavljanje izvršenja transakcije iz st. 1. i 2. ovog člana može trajati najduže 72 sata od momenta privremenog obustavljanja izvršenja transakcije.

Obveznik je dužan da se pridržava naloga i instrukcija Uprave koji se odnose na transakciju čije je izvršenje privremeno obustavljeno.

Član 18.

Ako Uprava oceni da u vezi sa određenim transakcijama ili licima postoji sumnja da se radi o pranju novca može obvezniku izdati nalog da prati sve transakcije koje se vrše preko računa određenih u tom nalogu.

Obveznik je dužan da, bez odlaganja, obaveštava Upravu o svakoj transakciji koja se vrši preko računa određenih u nalogu iz stava 1. ovog člana.

Mera iz st. 1. i 2. ovog člana može trajati najduže tri meseca od momenta izdavanja naloga iz stava 1. ovog člana.

Član 19.

Nadležni državni organi iz člana 17. stav 1. ovog zakona, dužni su da odmah po prijemu obaveštenja da postoji sumnja da se radi o pranju novca, preuzmu mere u skladu sa svojim ovlašćenjima i odmah o tome obaveste Upravu.

Član 20.

Ako Uprava u roku iz člana 17. stav 3. ovog zakona utvrdi da ne postoji sumnja da se radi o pranju novca, dužna je da obavesti obveznika da može da izvrši transakciju.

Ako Uprava u roku iz člana 17. stav 3. ovog zakona ne obavesti obveznika o rezultatima sprovedenih radnji, smatra se da je obvezniku dozvoljeno da izvrši transakciju.

Član 21.

Uprava može, radi ocene da li u vezi sa određenim transakcijama ili određenim licima postoji sumnja da se radi o pranju novca, da od državnih organa, organizacija i pravnih lica kojima su poverena javna ovlašćenja, zahteva podatke, informacije i dokumentaciju koji su potrebni za otkrivanje i sprečavanje pranja novca.

Organi i organizacije iz stava 1. ovog člana dužni su da Upravi u pismenoj formi dostave tražene podatke, u roku od osam dana od dana prijema zahteva ili da omoguće Upravi direktan elektronski pristup podacima i informacijama, bez naknade.

Uprava može, radi ocene da li u vezi sa određenim transakcijama ili određenim licima postoji sumnja da se radi o pranju novca, da od advokata, ortačkog advokatskog društva, preduzeća za reviziju, ovlašćenog revizora i pravnog ili fizičkog lica koje pruža knjigovodstvene usluge ili se bavi poreskim savetovanjem zahteva podatke, informacije i dokumentaciju koji su potrebni za otkrivanje i sprečavanje pranja novca.

Pravna i fizička lica iz stava 3. ovog člana dužna su da Upravi u pismenoj formi dostave tražene podatke, u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

Član 22.

Uprava može, na inicijativu suda, javnog tužioca, Narodne banke Srbije, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, ministarstva nadležnog za finansije, Agencije za privatizaciju, Komisije za hartije od vrednosti i drugih nadležnih državnih organa, da izvrši proveru svih transakcija i lica za koje postoji sumnja da se radi o pranju novca.

Član 23.

Nadležni državni organi dužni su da Upravi redovno dostavljaju podatke i informacije o postupcima u vezi sa prekršajima, privrednim prestupima i krivičnim delima koji se odnose na pranje novca, kao i o njihovim izvršiocima (lični podaci, faza postupka, pravosnažna odluka).

Nadležni državni organi dužni su da Upravi podatke iz stava 1. ovog člana dostavljaju dva puta godišnje, a na zahtev Uprave i više puta.

Sudovi su dužni da Upravi dostavljaju izveštaje o svim zaključenim ugovorima o prometu nepokretnosti najmanje četiri puta godišnje, a na zahtev Uprave i više puta.

Ministar, na predlog direktora Uprave, bliže propisuje sadržinu izveštaja iz stava 3. ovog člana.

Podaci iz st. 1. i 3. ovog člana dostavljaju se Upravi radi njihovog objedinjavanja i analize.

Član 24.

Ako Uprava na osnovu dobijenih podataka, informacija i dokumentacije, oceni da u vezi sa određenom transakcijom ili licem postoji sumnja da se radi o pranju novca, dužna je da u pismenoj formi o tome obavesti nadležne državne organe, radi preduzimanja mera iz njihove nadležnosti.

Član 25.

Uprava može da traži podatke, informacije i dokumentaciju potrebnu za otkrivanje i sprečavanje pranja novca od nadležnih organa stranih država ili međunarodnih organizacija.

Podatke i informacije u vezi sa pranjem novca Uprava može da dostavi i nadležnim organima stranih država ili međunarodnim organizacijama na njihov zahtev ili na svoju inicijativu, pod uslovom reciprociteta.

Uprava može da dostavi lične podatke nadležnim organima stranih država pod uslovom da država kojoj se podaci dostavljaju ima uređenu zaštitu ličnih podataka i uz potvrdu da će nadležni organi te države koristiti lične podatke samo u cilju otkrivanja i sprečavanja pranja novca.

Član 26.

Ministar je dužan da Vladi podnosi izveštaj o radu Uprave za prethodnu godinu najkasnije do 31. marta tekuće godine.

IV. OBAVEZE ADVOKATA, ORTAČKOG ADVOKATSKOG DRUŠTVA, PREDUZEĆA ZA REVIZIJU, OVLAŠĆENIH REVIZORA I PRAVNIH I FIZIČKIH LICA KOJA SU ODGOVORNA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA ILI SE BAVE PORESKIM SAVETOVANJEM

Član 27.

Ako advokat, advokatsko ortačko društvo, preduzeće za reviziju, ovlašćeni revizor i pravno ili fizičko lice koje je odgovorno za vođenje poslovnih knjiga ili koje se bavi poreskim savetovanjem, kada učestvuje u planiranju ili obavljanju transakcija za svog klijenta u vezi sa kupoprodajom nepokretnosti ili pravnih lica, upravljanjem novcem ili imovinom, otvaranjem ili upravljanjem bankarskim računima ili računima za hartije od vrednosti i osnivanjem, vođenjem ili upravljanjem pravnim licima, kao i kada istupaju za račun svog klijenta u finansijskoj transakciji ili transakciji u vezi sa prometom nepokretnosti, oceni da postoji sumnja da se radi o pranju novca u vezi sa određenom transakcijom ili licem ili kada klijent traži savet u vezi sa pranjem novca, dužan je da u pismenoj formi o tome obavesti Upravu, u roku od tri dana od dana otkrivanja razloga za sumnju.

Član 28.

Pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona dužna su da, pri uspostavljanju poslovne saradnje sa klijentom, kao i u slučaju da postoji sumnja da se radi o pranju novca, izvrše identifikaciju klijenta u skladu sa čl. 6. i 7. ovog zakona, da o tome vode evidenciju, kao i da tu evidenciju čuvaju najmanje pet godina od dana okončanja poslovne saradnje ili od dana izvršenja transakcije.

Evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži podatke iz člana 34. stav 1. ovog zakona.

Pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona dužni su da, na pismeni zahtev Uprave, bez odlaganja dostave tražene podatke, informacije i dokumentaciju o transakciji ili licu za koje postoji sumnja da se radi o pranju novca.

Pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona dužna su da zaposlenim licima, koja izvršavaju obaveze iz ovog zakona, obezbede obuku u skladu sa standardima i po metodologiji utvrđenoj propisom donetim na osnovu člana 13. stav 2. ovog zakona, kao i da sastave listu pokazatelja (indikatora) za prepoznavanje sumnjivih transakcija.

Pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona ne odgovaraju za štetu koja je strankama ili trećim licima naneta zbog toga što su postupali u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 29.

Pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona nisu dužna da Upravi dostave informacije koje dobiju od klijenta ili o klijentu, pri utvrđivanju pravnog položaja ili pri zastupanju klijenta u sudskom postupku ili u vezi sa sudskim postupkom, što uključuje savetovanje o pokretanju ili izbegavanju sudskog postupka, bez obzira da li su te informacije pribavljene pre, u toku ili nakon sudskog postupka.

Pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona nisu dužna da na zahtev Uprave dostave podatke, informacije i dokumentaciju o transakciji ili licu za koje postoji sumnja da se radi o pranju novca u slučajevima iz stava 1. ovog člana.

U slučaju iz stava 2. ovog člana pravna i fizička lica iz člana 27. ovog zakona su dužna da, u pismenoj formi, obaveste upravu o razlozima zbog kojih nisu postupili u skladu sa stavom 3. člana 28. ovog zakona, u roku od osam dana od dana prijema zahteva.

V. EVIDENCIJA, ZAŠTITA I ČUVANJE PODATAKA

Član 30.

Podaci, informacije i dokumentacija prikupljeni u skladu sa ovim zakonom predstavljaju službenu tajnu i mogu se koristiti, u skladu sa ovim zakonom.

Direktor Uprave ili lice koje on ovlasti može da raspolaze podacima, informacijama i dokumentacijom iz stava 1. ovog člana.

Dostavljanje Upravi, nadležnim državnim organima i nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama, podataka, informacija i dokumentacije iz stava 1. ovog člana, ne smatra se povredom službene tajne, u skladu sa ovim zakonom.

Član 31.

Podatke, informacije i dokumentaciju prikupljene u skladu sa ovim zakonom i radnje izvršene u vezi sa tim podacima, informacijama i dokumentacijom Uprava, drugi državni organ, obveznik, advokat, ortačko advokatsko društvo, preduzeće za reviziju, ovlašćeni revizor i pravno ili fizičko lice koje je odgovorno za vođenje poslovnih knjiga ili koje se bavi poreskim savetovanjem ne može otkriti fizičkom ili pravnom licu na koje se odnose, kao ni trećem licu.

Član 32.

Obveznik vodi evidenciju o podacima iz čl. 5. do 7. ovog zakona.

Nadležni carinski organ vodi evidenciju o prenosu preko državne granice gotovog novca, efektivnog stranog novca, čekova, hartija od vrednosti, plemenitih metala i dragog kamenja .

Uprava vodi evidenciju o:

- 1) licima i transakcijama iz čl. 8. i 9. ovog zakona;
- 2) inicijativama iz člana 22. ovog zakona;
- 3) podacima koje su Upravi dostavili nadležni državni organi, u skladu sa odredbama člana 23. ovog zakona;
- 4) podacima, informacijama i dokumentaciji koje Uprava dostavlja nadležnim državnim organima, u skladu sa odredbom člana 24. ovog zakona;
- 5) podacima, informacijama i dokumentaciji koje Uprava dostavlja nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama, kao i o podacima, informacijama i dokumentaciji, koje Uprava traži od nadležnih organa drugih država ili međunarodnih organizacija, u skladu sa odredbama člana 25. ovog zakona;
- 6) podacima iz čl. 27. i 28. ovog zakona.

Član 33.

Obveznik je dužan da podatke i dokumentaciju iz čl. 5. do 7. ovog zakona, kao i drugu dokumentaciju u vezi sa otvaranjem računa, uspostavljanjem poslovne saradnje, kao i izvršenom transakcijom ili strankom čuva najmanje pet godina od dana izvršenja transakcije ili okončanja poslovne saradnje.

Nadležni carinski organ dužan je da podatke o prenosu gotovog novca, efektivnog stranog novca, čekova, hartija od vrednosti, plemenitih metala i dragog kamenja preko državne granice čuva najmanje pet godina od dana izvršenog prenosa.

Uprava je dužna da podatke iz evidencija koje vodi u skladu sa ovim zakonom čuva najmanje 10 godina od dana njihovog dobijanja. Po isteku tog roka ti podaci se arhiviraju.

Podaci iz stava 3. ovog člana čuvaju se u arhivi Uprave tri godine, a po isteku tog roka uništavaju se.

Član 34.

Evidencija lica i transakcija iz čl. 8. i 9. i člana 32. stav 1. ovog zakona sadrži:

1) firmu, sedište, matični broj, poreski identifikacioni broj (u daljem tekstu: PIB) pravnog lica koje otvara račun, uspostavlja saradnju ili vrši transakciju, odnosno za koje se otvara račun, uspostavlja poslovna saradnja ili vrši transakcija;

2) ime i prezime, datum i mesto rođenja, prebivalište, broj ličnog dokumenta i mesto izdavanja, jedinstveni matični broj građana (u daljem tekstu: JMBG) radnika ili punomoćnika koji za pravno lice otvara račun, uspostavlja poslovnu saradnju ili vrši transakciju;

3) ime, prezime, datum i mesto rođenja, prebivalište, broj ličnog dokumenta i mesto izdavanja i JMBG fizičkog lica koje otvara račun, uspostavlja poslovnu saradnju, ulazi u igračnicu kod priređivača posebnih igara na sreću ili vrši transakciju, odnosno za koje se otvara račun, uspostavlja poslovna saradnja ili vrši transakcija;

4) vrstu i namenu transakcije i ime, prezime i JMBG fizičkog lica, odnosno firmu, sedište, matični broj i PIB pravnog lica kome je transakcija namenjena;

5) razloge za otvaranje računa ili uspostavljanje poslovne saradnje i informacije o aktivnostima stranke;

6) datum otvaranja računa ili uspostavljanja poslovne saradnje ili ulaska u igračnicu kod priređivača posebnih igara na sreću;

7) datum i vreme vršenja transakcije;

8) iznos transakcije u dinarima;

9) valutu u kojoj se transakcija vrši;

10) način vršenja transakcije, a ako se transakcija vrši na osnovu zaključenih ugovora i predmet ugovora i ugovorne strane;

11) informacije o poreklu novca ili imovine koja je predmet transakcije;

12) razloge za sumnju da se radi o pranju novca;

13) ime i prezime, datum i mesto rođenja, prebivalište fizičkog lica, koje je imalac najmanje 10% poslovnog udela, akcija ili drugih prava na osnovu kojih ima učešće u upravljanju pravnog lica, odnosno ima učešće u kapitalu pravnog lica sa najmanje 10% udela ili ima dominantan položaj prilikom upravljanja sredstvima pravnog lica.

Evidencija o inicijativama iz člana 22. ovog zakona sadrži:

1) ime, prezime, prebivalište i JMBG fizičkog lica, odnosno firmu, sedište, matični broj i PIB pravnog lica za koja postoji sumnja da se radi o pranju novca;

2) podatke o transakciji za koju postoji sumnja da se radi o pranju novca (iznos transakcije, valuta, datum, odnosno period izvršenja transakcije);

3) razloge za sumnju da se radi o pranju novca.

Evidencija o podacima koje su Upravi dostavili nadležni državni organi, u skladu sa odredbama člana 23. ovog zakona sadrži:

1) ime, prezime, datum i mesto rođenja, prebivalište i JMBG fizičkog lica, odnosno firmu, sedište, matični broj i PIB pravnog lica, protiv kojih je podnet zahtev za pokretanje krivičnog, odnosno prekršajnog postupka;

2) mesto, vreme i način izvršenja radnje za koju postoji sumnja da je tom radnjom izvršeno krivično delo ili privredni prestup;

3) fazu u kojoj se nalazi sudski postupak, zakonsku definiciju krivičnog dela pranja novca i krivičnog dela iz člana 2. ovog zakona ili zakonsku definiciju privrednog prestupa ;

4) iznos zaplenjenog novca ili vrednost nezakonito stečenih sredstava i datum i mesto oduzimanja.

Evidencija o podacima, informacijama i dokumentaciji koje Uprava dostavlja nadležnim državnim organima, u skladu sa odredbom člana 24. ovog zakona sadrži:

1) ime, prezime, datum i mesto rođenja, prebivalište i JMBG fizičkog lica, odnosno firmu, sedište, matični broj i PIB pravnog lica u vezi sa kojima je Uprava nadležnom državnim organu dostavila podatke, informacije i dokumentaciju;

2) podatke o transakciji za koju postoji sumnja da se radi o pranju novca (iznos transakcije, valuta, datum, odnosno vreme izvršenja transakcije);

3) razloge za sumnju da se radi o pranju novca.

Evidencija o podacima, informacijama i dokumentaciji koje Uprava dostavlja nadležnim organima drugih država i međunarodnim organizacijama, kao i o podacima, informacijama i dokumentaciji koje Uprava traži od nadležnih organa drugih država ili međunarodnih organizacija, u skladu sa odredbama člana 25. ovog zakona sadrži:

1) naziv države ili organa kojima Uprava dostavlja ili traži podatke, informacije i dokumentaciju;

2) podatke o transakcijama ili licima o kojima Uprava dostavlja ili traži podatke iz stava 1. ovog člana.

Evidencija o izveštajima iz člana 28. ovog zakona sadrži:

1) firmu, sedište, matični broj i PIB pravnog lica, odnosno ime, prezime, datum i mesto rođenja, prebivalište i JMBG fizičkog lica koje samostalno obavlja delatnost nad čijim se računima vrši revizija ili za koje se obavljaju računovodstvene usluge ili kojem se daju saveti u vezi sa porezom;

2) informacije o transakciji u vezi sa kojom postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca (iznos, valuta, datum ili vreme obavljanja transakcije);

3) razloge za sumnju da se radi o pranju novca.

Evidencija iz člana 32. stav 2. ovog zakona sadrži: ime, prezime, datum i mesto rođenja, JMBG, prebivalište, broj putne isprave i državu izdavanja te isprave lica koje vrši transakciju, iznos transakcije, mesto i vreme prelaska državne granice, kao i svrhu prenosa gotovog novca, čekova, efektivnog stranog novca, hartija od vrednosti, plemenitih metala i dragog kamenja.

VI. NADZOR

Član 35.

Narodna banka Srbije, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, ministarstvo nadležno za finansije, Komisija za hartije od vrednosti, Advokatska komora Srbije i inspekcijski organi, u okviru ovlašćenja utvrđenih zakonom, vrše nadzor nad primenom ovog zakona od strane obveznika, advokata, ortačkog advokatskog društva, preduzeća za reviziju, ovlašćenih revizora i pravnih ili fizičkih lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga ili se bave poreskim savetovanjem.

Nadležni organi iz stava 1. ovog člana dostavljaju Upravi izveštaje o izvršenom nadzoru najmanje jedanput u tri meseca.

Ako u vršenju svojih ovlašćenja nadležni organi iz stava 1. ovog člana kod obveznika, advokata, ortačkog advokatskog društva, preduzeća za reviziju, ovlašćenih revizora i pravnih ili fizičkih lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga ili se bave poreskim savetovanjem utvrde postojanje neke od radnji iz člana 37. ovog zakona i preduzmu odgovarajuće mere u okviru svoje nadležnosti, o tome bez odlaganja, u pismenoj formi obaveštavaju Upravu i prilažu potrebnu dokumentaciju.

Član 36.

Uprava vrši nadzor nad primenom ovog zakona prikupljanjem, obradom i analizom podataka, informacija i dokumentacije koji se Upravi dostavljaju u skladu sa ovim zakonom.

Ako Uprava u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana utvrdi postojanje neke od radnji iz čl. 37. i 38. ovog zakona, može da:

1) zahteva otklanjanje nepravilnosti od obveznika, preduzeća za reviziju, ovlašćenog revizora i pravnog ili fizičkog lica koje je odgovorno za vođenje poslovnih knjiga ili se bavi poreskim savetovanjem;

2) zahteva od nadležnih organa da u okviru svojih ovlašćenja preduzmu mere;

3) podnese zahtev nadležnom organu za pokretanje postupka za utvrđivanje privrednog prestupa ili prekršaja.

Na rokove za otklanjanje nepravilnosti iz stava 2. tačka 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 16. st. 2. i 3. ovog zakona.

VII. KAZNE NE ODREDBE

1. Privredni prestupi

Član 37.

Novčanom kaznom u iznosu od 45.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) ne izvrši identifikaciju stranke (čl. 5, 6. i 7);
- 2) ne obavesti upravu o transakcijama, odnosno ne obavesti je u propisanim rokovima (čl. 8. i 10);
- 3) ne odredi lice koje će biti odgovorno za otkrivanje, sprečavanje i prijavljivanje upravi transakcija i lica za koje se sumnja da je u vezi sa pranjem novca - ovlašćeno lice (član 11. stav 1);
- 4) ne obezbedi unutrašnju kontrolu poslova koje izvršava u skladu sa ovim zakonom, ne obezbedi obuku zaposlenim licima koja izvršavaju obaveze iz ovog zakona po standardima i metodologiji utvrđenoj propisom donetim na osnovu člana 13. stav 2. ovog zakona i ne sastavi listu pokazatelja (indikatora) za prepoznavanje sumnjivih transakcija (član 11. stav 2);
- 5) ne dostavi upravi podatke, informacije i dokumentaciju ili ih ne dostavi u propisanim rokovima (čl. 16. i 21);
- 6) ne izvrši nalog uprave da privremeno obustavi izvršenje transakcije ili se ne pridržava naloga i instrukcija uprave koji se odnose na transakciju čije je izvršenje privremeno obustavljeno (član 17);
- 7) ne postupi po nalogu uprave da prati transakcije koje se vrše preko računa određenih u tom nalogu i da obaveštava upravu o svakoj transakciji koja se vrši preko tih računa (član 18);
- 8) podatke, informacije i dokumentaciju ne koristi u skladu sa ovim zakonom (član 30);
- 9) podatke, informacije i dokumentaciju prikupljene u skladu sa ovim zakonom i radnje izvršene u vezi sa tim podacima, informacijama i dokumentacijom otkrije fizičkom ili pravnom licu na koje se odnose ili trećem licu (član 31);
- 10) ne vodi propisane evidencije (član 32);
- 11) ne čuva podatke i dokumentaciju najmanje pet godina nakon izvršene transakcije ili okončanja poslovne saradnje (član 33);
- 12) evidencije koje vodi ne sadrže propisane podatke (član 34).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i ovlašćeno lice obveznika novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 200.000 dinara.

2. Prekršaji

Član 38.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako izvrši neku od radnji iz člana 37. ovog zakona.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

Propisi doneti na osnovu Zakona o sprečavanju pranja novca ("Službeni list SRJ", broj 53/01) primenjivaće se do donošenja odgovarajućih akata na osnovu ovog zakona, osim ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 40.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sprečavanju pranja novca ("Službeni list SRJ", broj 53/01).

Član 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".